

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling, wat betreft de gedragscode uitzendactiviteiten, en het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, wat betreft de zorgvuldigheidsplicht bij ketenaansprakelijkheid

 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

In het decreet van 27 oktober 2023 tot wijziging van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004 en het decreet van 22 december 2017 houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren werd voorzien om de bepalingen inzake ketenaansprakelijkheid te optimaliseren; om constructies tegen te gaan die als doel hebben de verantwoordelijkheid bij illegale tewerkstelling van buitenlandse werknemers te ontlopen. Er werd een zorgvuldigheidsplicht ingevoerd, waarbij een onderneming een aantal documenten moet laten aanbrengen door zijn rechtstreekse (onder)aannemer. Per decreet van 27 juni 2025 tot wijziging van artikel 12/3 en 12/4 van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en artikel 13/6 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004 werd bepaald om het toepassingsgebied van deze zorgvuldigheidsplicht initieel te beperken tot de risicosectoren, en anderzijds uit te breiden naar de professionele opdrachtgever. In voorliggend besluit worden de bepalingen in het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 hiermee in overeenstemming gebracht en worden de risicosectoren bepaald. Daarnaast worden er wijzigingen aangebracht aan de bepalingen over de wijze waarop de gegevens moeten worden aangeleverd en wordt bepaald hoe de melding aan inspectie moet gebeuren in het geval dat de gegevens niet aanwezig zijn.

Op vraag van de sectorfederatie worden er ook een aantal bepalingen toegevoegd aan de gedragscode uitzendactiviteiten, opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling. De sectorfederatie had in het verleden haar eigen gedragscode, maar deze is momenteel niet meer geldig. In de plaats van opnieuw de gelijkwaardigheid aan te vragen voor een eigen gedragscode, wordt de vraag gesteld om enkele bepalingen toe te voegen aan de algemene gedragscode opgenomen in voormeld besluit. Na de goedkeuring van

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie
Beleidsveld: Werk

Dit voorontwerp van besluit kadert binnen het beleidsveld werk en geeft uitvoering aan de doelstelling OD VI 1.5 Talent van buiten Vlaanderen aantrekken.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onderworpen aan:

- het taal- en wetgevingsadvies nr. 2025/243 van 1 juli 2025;
- het advies van de inspectie van financiën van 13 juni 2025;
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, van 8 juli 2025;
- het advies van de SERV van 24 juli 2025 (ketenaansprakelijkheid) en van 28 juli 2025 (gedragscode uitzendsector);
- het advies nr. 78.161/16 van de Raad van State van 1 oktober 2025.

Het voorontwerp van besluit werd principieel goedgekeurd op 14 juli 2025 (VR 2025 1407 DOC.0647).

Repliek op de ingewonnen adviezen

1. Het advies van de SERV van 28 juli 2025: wijziging BVR private arbeidsbemiddeling inzake één gedragscode uitzendsector

De Vlaamse sociale partners vinden dit positief. Aanvullend vragen Unizo, Boerenbond, Verso, ABVV, ACV en ACLVB om de gedragscode uit te breiden met een gedragscode voor uitzendbedrijven ten aanzien van ondernemingen en werkgevers-gebruikers. De opportuniteit hiervan zal worden onderzocht waarna dit eventueel in een volgend besluit kan worden opgenomen.

2. Het advies van de SERV van 24 juli 2025: ketenaansprakelijkheid: selectie risicosectoren

De Adviescommissie economische migratie neemt akte van de afbakening van de risicosectoren. De sociale partners geven vijf opmerkingen mee.

- 1) *Blijf de methodologie optimaliseren*

De sociale partners menen dat het noodzakelijk is om de methode waarmee de risicosectoren worden geselecteerd verder te optimaliseren. Er ontbreekt momenteel een goede indicator en objectieve benchmark om misbruik en fraude binnen sectoren vast te stellen en de afbakening in de Vlaamse context moet vandaag hoofdzakelijk gebeuren op basis van het samenbrengen van indirecte

indicaties. Ook de gehanteerde Vlaamse cijfers over sociale inbreuken moeten steeds met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

De risicosectoren werden geselecteerd op basis van een analyse van verschillende instrumenten, net omdat het niet gewenst is om deze enkel te baseren op Vlaamse cijfers van sociale inbreuken. Om die reden werd er ook gekeken naar federale cijfers en bestaande maatregelen, evenals naar (Europese) analyses over dit thema. Hierbij werd ook rekening gehouden met de vraag van de sociale partners om het toepassingsgebied zoveel als mogelijk te enten op bestaande federale en sectorale maatregelen. Om die redenen werd ervoor gekozen om het toepassingsgebied in eerste instantie te beperken tot dat van de federale Aangifte van Werken, met uitzondering van de bewakingssector en met toevoeging van de pakketbezorgers.

2) Evalueer de selectie van risicosectoren op regelmatige basis

De Adviescommissie wijst op het belang van een jaarlijkse evaluatie en het up-to-date houden van de selectie door ook jaarlijks te screenen naar andere potentiële risicosectoren of naar sectoren die kunnen worden geschrapt indien blijkt dat er geen nood meer is aan extra maatregelen.

Er wordt opgenomen dat het Departement WEWIS de lijst van sectoren en activiteiten elke twee jaar zal evalueren. Wanneer de evaluatie aanleiding geeft tot een wijziging van de risicosectoren worden de sociale partners geraadpleegd.

3) Communiceer tijdig en correct naar alle betrokken actoren

De sociale partners wijzen op het belang van tijdige communicatie van correcte en voldoende informatie voor alle betrokken actoren zodat duidelijk is wie in de trap van de ketenaansprakelijkheid welke stappen moet ondernemen. Het belangrijk om alle sectorfederaties hierbij te betrekken.

Er werd reeds contact opgenomen met verschillende werkgeversorganisaties en sectorfederaties over de nieuwe verplichtingen. Er zal tijdig worden gecommuniceerd. Intussen werd een communicatiepakket ter afstemming aan deze organisaties bezorgd en zullen ondernemingen ook worden betrokken bij het testen van het Meldloket. De website met alle nodige informatie zal na de definitieve goedkeuring van voorliggend besluit online worden gezet.

4) Blijf werk maken van een gebruiksvriendelijke applicatie

De sociale partners dringen er op aan om de verwijzing naar de checkapplicatie te behouden en vragen om in het kader van het only once-principe het online kunnen checken van de gegevens waarover de Vlaamse en federale overheid reeds beschikken snel mogelijk te maken. Ze wijzen erop dat dergelijke applicatie niet tot doel heeft de authenticiteit van alle noodzakelijke documenten te verifiëren, maar wel het snel zichtbaar maken over welke informatie de overheden reeds beschikken en dus niet onnodig opnieuw moet worden aangeleverd. De authenticiteit van documenten controleren is een taak van de overheid en kan nooit de taak zijn van een opdrachtgever, een aannemer of een intermediaire aannemer.

De verwijzing naar de checkapplicatie werd geschrapt omdat uit de businessanalyse is gebleken dat er heel wat uitdagingen zijn om dergelijke applicatie te kunnen aanbieden aan ondernemingen. Aangezien er nooit een groen licht kan worden gegeven voor alle documenten, omdat het niet

mogelijk zal zijn om de authenticiteit van alle documenten via een dergelijke applicatie te verifiëren, betekent dit dat de onderneming in de praktijk nog altijd documenten zal moeten opvragen bij zijn onderaannemer. Dit leidt net tot een zwaardere administratieve last dan wanneer alle documenten gewoon rechtstreeks worden opgevraagd. Indien blijkt dat er veel gebruik wordt gemaakt van het meldloket zal in een verdere fase samen met de sociale partners en sectoren worden bekeken hoe deze tool geoptimaliseerd kan worden en hoe er wel voor administratieve vereenvoudiging kan worden gezorgd.

5) Betrek de Adviescommissie maximaal

De sociale partners vragen om de Adviescommissie blijvend te betrekken bij het vaststellen en evalueren van de risicosectoren en hierover in overleg te gaan met de commissie en de betrokken sectoren, ook bij de verdere uitwerking van de digitale applicatie zodat deze tool maximaal aansluit bij de bestaande sectorale systemen en federale kaders, maar ook opdat de tool toegankelijk, eenvoudig en verstaanbaar zou zijn voor alle gebruikers.

Zoals hierboven reeds aangehaald werd er naar aanleiding van voorliggend ontwerp van besluit in overleg gegaan met de werkgevers- en sectororganisaties. Het meldloket zal worden getest door ondernemingen zodat kan worden verzekerd dat deze gebruiksvriendelijk en toegankelijk is voor het doelpubliek. Het voornemen is om ook bij verdere evaluatie van de risicosectoren en onderzoek naar administratieve vereenvoudiging de Adviescommissie en de sectoren te betrekken.

3. Het advies nr. 78.161/16 van de Raad van State van 1 oktober 2025

Strekking en rechtsgrond

De Raad van State merkt op dat in het ontworpen artikel 79/2, tweede en derde lid uitgaat van de melding aan de Vlaamse Sociale Inspectie “als de gegevens (...) niet aanwezig zijn”. Echter bepaalt artikel 12/4, §1, zesde lid, van de wet van 30 april 1999, dat de rechtsgrond vormt van deze bepaling, dat de sociaalrechtelijke inspecteurs op de hoogte moeten worden gebracht nadat achtereenvolgens (a) is gebleken dat de in het derde lid vermelde gegevens niet aanwezig zijn, (b) de onderaannemer daarover is aangesproken en is verzocht deze alsnog aan te brengen en (c) op dat verzoek niet is ingegaan. Het ontworpen artikel 79/2, tweede en derde lid, werd in deze zin aangepast.

Artikel 1

De Raad van State stelt dat het wenselijk is dat de verplichtingen, vervat in de ontworpen punten 26° en 27°, omwille van de rechtszekerheid worden aangepast in de zin dat hierin wordt verwezen naar de regels uit hoofdstuk 2 ‘Oneerlijke marktpraktijken tussen ondernemingen’, van titel 4 van Boek VI WER. De ontwerptekst wordt in deze zin aangepast.

Het ontworpen punt 26° bevat daarnaast de verplichting om conflicten met andere bureaus te vermijden en te streven naar een oplossing in der minne. De beginselen en bepalingen waarop deze verplichting doelt maken reeds deel uit van het burgerlijk recht. Indien het de bedoeling is om de naleving van die beginselen, via de opname in de gedragscode, ook als voorwaarde voor erkenning vast te stellen en de miskennis ervan te sanctioneren, moeten die op een duidelijke en nauwkeurige wijze in de gedragscode worden opgesomd.

Het is niet opportuun de beginselen die reeds uit het burgerlijk recht volgen opnieuw te hernemen. De zin “Het bureau vermijdt conflicten met andere bureaus en streeft naar een oplossing in der minne” wordt geschrapt. Aangezien de overgebleven teksten van punt 26° en 27° hetzelfde gedachtegoed nastreven, worden deze punten samengevoegd in één punt 26°.

Artikel 3

In artikel 3, 2° moet worden verwezen naar “artikel 16, § 2, *eerste lid*, 2°”. De bepaling werd in deze zin aangepast.

Artikel 5

De Raad van State merkt op dat de Vlaamse Regering over de bevoegdheid beschikt om “de risicosectoren” te bepalen. Die machtiging kan evenwel niet geacht worden toe te laten om binnen die sectoren bijkomende voorwaarden, zoals grensbedragen, vast te stellen. Ondanks de wens, zoals die blijkt uit de nota aan de Vlaamse Regering, om zo veel als mogelijk aan te sluiten bij het toepassingsgebied van de betrokken federale regelgeving, ontbreekt een machtiging aan de Vlaamse Regering om, naast de afbakening van de risicosectoren, bijkomende voorwaarden vast te stellen.

Er wordt akte genomen van deze opmerking. Er zal in de toekomst worden herbekeken of het opportuun is om de delegatie uit te breiden en de grensbedragen alsnog op te nemen.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling

Op voorstel van de sectorfederatie voor uitzendbureaus, Federgon, worden een aantal bepalingen toegevoegd aan de gedragscode voor uitzendactiviteiten opgenomen in bijlage 4 bij het besluit van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling. Federgon had in het verleden haar eigen gedragscode, echter is deze niet langer in werking. In plaats van opnieuw de gelijkwaardigheid aan te vragen voor een eigen gedragscode (overeenkomstig artikel 19 van voormeld besluit), werd gevraagd om een paar bepalingen toe te voegen aan de algemene gedragscode, zodat er één gedragscode geldt voor alle uitzendbureaus die actief zijn in het Vlaamse Gewest. Na de goedkeuring van voorliggend ontwerp van besluit dat deze gedragscode wijzigt, zal de sectorfederatie dan ook met de algemene gedragscode werken.

Daarnaast worden er een aantal taalkundige wijzigingen doorgevoerd in de huidige bepalingen van de gedragscode.

Wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers

Per decreet van 27 oktober 2023 werd voorzien in een optimalisering van de bepalingen inzake ketenaansprakelijkheid, opgenomen in de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Dit om constructies die als doel hebben de verantwoordelijkheid bij illegale tewerkstelling van buitenlandse werknemers te ontlopen tegen te gaan. Er werd een zorgvuldigheidsplicht ingevoerd, waarbij een aannemer een aantal documenten moet laten aanbrengen door zijn rechtstreekse (onder)aannemer.

Uit de businessanalyse omtrent de implementatie van deze nieuwe bepalingen, die in samenwerking met de RSZ werd uitgevoerd, is echter gebleken dat er wat betreft het toepassingsgebied beter gefaseerd te werk wordt gegaan. De nieuwe regels omtrent ketenaansprakelijkheid waren aanvankelijk van toepassing op alle sectoren zonder enige uitzondering. Dit houdt in dat ook in sectoren met een laag risicogehalte op misbruik of met een eerder uitzonderlijk gebruik van onderaannemers gevat worden door deze nieuwe regels. Men kan zich hierbij vragen stellen over de proportionaliteit van de maatregel. Europa laat enkel een belemmering van het vrij verkeer van diensten toe wanneer kan aangetoond worden dat de maatregel proportioneel en noodzakelijk is om een legitiem doel te bereiken. De maatregel moet geschikt zijn om de verwezenlijking van de nagestreefde doelstelling op coherente en systematische wijze te waarborgen en mag niet verder gaan dan noodzakelijk is om die doelstelling te bereiken. Om die reden werd beslist om het toepassingsgebied initieel te beperken tot de risicosectoren. In het decreet van 27 juni 2025 wordt voorzien in een delegatie aan de Vlaamse Regering om deze risicosectoren te bepalen na advies van de SERV. Deze werkwijze laat toe om de risicosectoren te definiëren in functie en na toetsing van de ontwikkelingen op het terrein. In een latere fase kan het toepassingsgebied worden uitgebreid naar andere risico-gevoelige sectoren, of kan een sector worden geschrapt indien blijkt dat er geen nood meer is aan extra maatregelen.

Bepaling risicosectoren

Om de risicosectoren te bepalen werd een analyse uitgevoerd door het departement WEWIS, waarbij er gekeken werd naar volgende zaken:

- Andere regelgeving waarbij het toepassingsgebied beperkt is tot bepaalde activiteiten of sectoren, zoals de Limosa-meldingsplicht voor zelfstandigen, de inhoudingsplicht en hoofdelijke aansprakelijkheid i.g.v. sociale en fiscale schulden en de Aangifte van Werken (art. 30bis en 30ter van de Wet van 27 juni 1969);
- Rapporten en studies m.b.t. risicosectoren voor tewerkstelling buitenlandse werknemers en zelfstandigen¹;
- De resultaten van de gezamenlijke controleacties (AC-acties) door de verschillende (federale en gewestelijke) sociale inspectiediensten in België, aangevuld met de vaststellingen van de Vlaamse sociale inspectie.

De bouwsector komt in al de vermelde bronnen naar voor als een sector die zeer gevoelig is voor misbruiken. Bovendien wordt er in deze sector zeer vaak gebruik gemaakt van onderaannemers,

¹ European Migration Network Study, *Illegal Employment of third-country nationals: 2017-2022 situation analysis*, februari 2025, <https://emnbelgium.be/nl/publication/illegale-tewerkstelling-van-onderdanen-van-derde-landen-situatieanalyse-2017-2022>; Internationale Organisatie voor Migratie (IOM), *Mapping Risks to Migrant Workers in Supply Chains in Europe*, 2023, <https://eca.iom.int/sites/g/files/tmzbd1666/files/documents/Mapping-Risks-to-Migrant-Workers-in-Europe.pdf>; European Agency for Fundamental rights, *Protecting migrant workers from exploitation in the EU: workers' perspectives*, 2019, 95 (table 4-5), https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2019-severe-labour-exploitation-workers-perspectives_en.pdf.

waardoor het noodzakelijk is om deze sector mee te nemen in het toepassingsgebied van de nieuwe regelgeving.

De sectoren die zowel in de top 10 staan van positieve controles (zijnde controles waarbij sociale inbreuken werden vastgesteld), van illegale tewerkstelling en van limosa voor werknemers staan zijn:

- Horeca
- Bouw
- Detailhandel
- Schoonmaak
- Vlees

De sectoren die 'slechts' in 2 van deze top 10 lijsten staan zijn:

- Car-wash
- Schoonheidszorg
- Goederenvervoer
- Verhuis

Enkel sectoren waar vrij regelmatig werk in onderaanneming wordt uitgevoerd, komen in aanmerking om als risicosector te worden beschouwd voor de zorgvuldigheidsplicht bij ketenaansprakelijkheid in het kader van illegale tewerkstelling. Daarom worden volgende sectoren verder buiten beschouwing gelaten omdat door de aard van de activiteit er slechts sporadisch wordt gewerkt met (een keten van) onderaannemers en de invoering van de zorgvuldigheidsplicht voor deze sectoren als disproportioneel zou kunnen worden aanzien:

- Horeca
- Detailhandel
- Car-wash
- Schoonheidszorg
- Verhuis
- Landbouw (kwam vooral in de rapporten naar voren als fraudegevoelige sector).

Deze sectoren zullen volgens de bestaande controlepraktijken van de Vlaamse Sociale Inspectie worden opgevolgd.

In de sector van het goederenvervoer wordt wel regelmatig beroep gedaan op (een keten van) onderaannemers maar toch zijn er een aantal elementen die kunnen verantwoorden waarom deze sector buiten het toepassingsgebied van de zorgvuldigheidsplicht wordt gehouden:

- Het internationaal goederenvervoer valt onder een specifiek Europees regelgevend kader. Door de invoering van het EU mobiliteitspakket is er o.a. een aansprakelijkheid voorzien voor opdrachtgevers en (onder)aannemers voor diverse inbreuken begaan door hun vervoerders.
- Door het vaak internationale karakter van goederenvervoer is het niet altijd eenvoudig voor de opdrachtgever of aannemer om na te gaan welke chauffeurs in dienst van de rechtstreekse onderaannemer de ritten effectief uitvoeren. Dit maakt een verificatie van de documenten onbetrouwbaarder.
- Door de mogelijkheid van het uitlezen van tachograafgegevens, ook voor periodes in het verleden, kunnen sociale inspectiediensten illegale tewerkstelling iets eenvoudiger opsporen dan in sommige andere sectoren waar de illegale tewerkstelling 'vluchtiger' is.

De risicosectoren die overblijven uit de analyse zijn:

- Bouw
- Schoonmaak
- Vlees

Deze sectoren komen, samen met de bewakingssector, overeen met de sectoren die geïdëntificeerd worden door artikelen 30bis en 30ter van de RSZ-wet van 27 juni 1969 waarvoor een aangifte van werken moet worden gedaan.

Om verwarring te vermijden wordt het toepassingsgebied van de zorgvuldigheidsplicht in overeenstemming gebracht met het federale kader van de aangifte van werken, met uitzondering van de bewakingssector. Omdat er voor deze sector niet meteen kan worden gestaafd dat ze gevoelig is voor illegale tewerkstelling, wordt voorgesteld om deze sector niet mee te nemen. Bovendien is het gebruik van ketens van onderaanneming ook in deze sector eerder uitzonderlijk. Het betreft dus:

- de werken in onroerende staat, inclusief de schoonmaaksector;
- de levering van stortklaar beton
- de bedrijven die bepaalde activiteiten uitoefenen in de vleessector.

Op die manier wordt tegemoetgekomen aan de vraag van de sociale partners om de nieuwe verplichtingen zoveel als mogelijk te enten op bestaande definities van sectoren en af te stemmen op de bestaande federale kaders.

Bij de aangifte van werken zijn er voor de werken in onroerende staat, inclusief de schoonmaaksector, grensbedragen van toepassing:

- de werken minder dan 30.000 euro (zonder btw) bedragen en worden uitgevoerd door een aannemer zonder onderaannemer, of;
- de werken minder dan 5.000 euro (zonder btw) bedragen en er slechts 1 onderaannemer is.

De Raad van State merkte in haar advies op dat er geen rechtsgrond is voor het opleggen van deze grensbedragen voor de zorgvuldigheidsplicht, aangezien de delegatie in het decreet de Vlaamse Regering enkel machtigt om de risicosectoren te bepalen, en dus niet om bijkomende voorwaarden op te leggen. Er zal in de toekomst worden herbekeken of het opportuun is de delegatie uit te breiden en om deze grensbedragen toe te voegen.

Het toepassingsgebied enten op dat van de Aangifte van Werken heeft een bijkomend voordeel wanneer er in een latere fase zou worden gewerkt met een applicatie waarin de aan te brengen documenten kunnen worden opgeladen. Er stelt zich daar nl. een probleem op het vlak van privacy van persoonsgegevens: voor het toegangsbeheer van dergelijke applicatie is zicht hebben op de aannemingsketen een noodzakelijke voorwaarde in het kader van de privacywetgeving, maar de keten van onderaannemers is enkel gekend in de databank van de aangifte van werken. Buiten de sectoren die vallen onder het toepassingsgebied van de aangifte van werken zal zo'n applicatie dus niet kunnen verifiëren of de gebruiker een rechtstreekse onderaannemer controleert waardoor oneigenlijke consultatie, hoewel gelogd, mogelijk blijft.

Naast de activiteiten en sectoren die onder het toepassingsgebied van de Aangifte van werken vallen, wordt voorgesteld om ook koeriersdiensten, meer bepaald de diensten van pakketbezorgers in opdracht van postdiensten, mee te nemen. Onder postdiensten wordt begrepen: de diensten die bestaan in het ophalen, het sorteren, het vervoeren en de distributie van postzendingen, met

uitzondering van het verstrekken van postdiensten door de natuurlijke persoon of rechtspersoon van die de postzending afkomstig is. Met pakketbezorgers worden de natuurlijke personen bedoeld die belast zijn met de pakketbezorgingsdiensten voor rekening van een aanbieder van postdiensten, een rechtstreekse onderaannemer of een onderaannemer.

Het is bijgevolg niet de bedoeling om elke winkel die beroep doet op een postdienst voor het leveren van pakketten te viseren. Enkel de postdiensten, bv. PostNL of BPost, die beroep doen op pakketbezorgers in onderaanneming zullen de gegevens moeten laten aanbrengen door hun rechtstreekse onderaannemer, zijnde de pakketbezorger.

Uit een onderzoek door de sociale inspectiediensten in 2022 bleek dat er sprake was van structurele inbreuken tegen de sociale wetgeving bij de onderaannemers van PostNL in België waaronder zwartwerk, illegale tewerkstelling en inbreuken tegen de deeltijdse arbeid.

De onderaannemers kregen sancties opgelegd. PostNL zelf werd door de rechtbank echter niet verantwoordelijk gehouden voor de wantoestanden bij zijn onderaannemers. Door de zorgvuldigheidsplicht in te voeren voor deze activiteiten wordt er meer verantwoordelijkheid gelegd bij ondernemingen die een beroep doen op (onder)aannemers. Dit biedt bijkomende garanties tegen wantoestanden en draagt ertoe bij dat risicovolle situaties tijdig worden gesignaleerd en vermeden. De vaak lage tarieven om pakjes te verzenden mag niet ten koste gaan van de rechten van de werknemers.

Er werd afgestemd met de sociale partners over de voorgestelde risicosectoren. In het advies van de SERV werden geen opmerkingen gemaakt over deze voorstellen.

Overige wijzigingen

De bepalingen van het besluit worden ook aangepast aan de uitbreiding van het toepassingsgebied naar de professionele opdrachtgever, voorzien in het decreet van 27 juni 2025.

Verder worden er wijzigingen aangebracht in de modaliteiten van het aanbrengen van de gegevens. De verwijzing naar een checkapplicatie wordt geschrapt, aangezien uit de businessanalyse is gebleken dat er heel wat uitdagingen zijn om dergelijke applicatie te kunnen aanbieden aan ondernemingen. Zo zal er op dit moment nooit een groen licht kunnen worden gegeven voor alle documenten, omdat het niet mogelijk zal zijn om de authenticiteit van alle documenten via een dergelijke applicatie te verifiëren. Dit betekent dat de onderneming in de praktijk dus nog altijd documenten zal moeten opvragen bij zijn onderaannemer, wat net tot een zwaardere administratieve last zou leiden dan wanneer alle documenten gewoon rechtstreeks worden opgevraagd. Aangezien het niet mogelijk zal zijn om met een checkapplicatie te werken, zal worden samengezeten met de sociale partners, om te bekijken op welke manier er wél voor administratieve vereenvoudiging kan worden gezorgd.

Er wordt daarentegen wel voorzien in een meldloket waar ondernemingen op eenvoudige wijze aan de Vlaamse sociale inspectie kunnen melden dat de gevraagde gegevens bij de rechtstreekse (onder)aannemer ontbreken.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1.

Dit artikel voorziet in een aantal wijzigingen aan de gedragscode uitzendactiviteiten, opgenomen als bijlage 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling.

Punt 1° tot en met 3° betreffen taalkundige correcties.

Punt 4° betreft de toevoeging van een punt 22° tot en met 26° aan de gedragscode. Het betreffen bepalingen die in de gelijkwaardige gedragscode van de sectorfederatie Federgon stonden, die momenteel niet langer in werking is. In plaats van opnieuw de gelijkwaardigheid aan te vragen voor een eigen gedragscode (overeenkomstig artikel 19 van voormeld besluit), werd gevraagd om een paar bepalingen toe te voegen aan de algemene gedragscode, zodat er één gedragscode geldt voor alle uitzendbureaus die actief zijn in het Vlaamse Gewest. Het betreffen bepalingen die ervoor moeten zorgen dat de dienstverlening van uitzendbureaus kwalitatief is en de personeelsleden voldoende vorming krijgen, en uitzendbureaus zich daarnaast op een correcte en respectvolle manier profileren ten aanzien van gebruikers en andere uitzendbureaus.

Artikel 2.

Het opschrift van hoofdstuk 11/1, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2024, luidde als volgt: “Bepalingen over de gegevens die aangebracht moeten worden bij onderaanneming”. Aangezien er echter ook bepalingen worden opgenomen over de risicosectoren en de melding aan inspectie, dekte dit opschrift de lading niet volledig. Om die reden wordt dit gewijzigd naar “Bepalingen over de zorgvuldigheidsplicht in het kader van ketenaansprakelijkheid.”

Artikel 3.

Er worden een aantal wijzigingen doorgevoerd aan artikel 79/1 van het besluit van 7 december 2018:

- De bepalingen van het besluit worden aangepast aan de uitbreiding van het toepassingsgebied naar de professionele opdrachtgever (punten 1°, 3°, 5° en 7°);
- Voor de omschrijving van intra EER-detachering werd nog verwezen naar het oude artikel. Dit wordt rechtgezet (punt 2°);
- Er wordt verduidelijkt dat artikel 79/1, eerste lid, punt 2°, betrekking heeft op de situatie waarbij voor de buitenlandse werknemer een toelating tot arbeid vereist is, en de tewerkstelling ofwel plaatsvindt bij een in België gevestigde werkgever, ofwel bij een gebruiker van een dienstverrichting die in België gevestigd is (punt 4°). Zo wordt, naast lokale tewerkstelling, tevens de situatie gevat waarbij een buitenlandse werkgever in kader van een internationale dienstverrichting een werknemer laat werken bij een Belgische gebruiker (detachering vanuit een derde land). In het geval van detachering vanuit een derde land wordt er geen dimona- maar limosa-melding vereist. Dit laatste gegeven werd daarom toegevoegd aan punt 2°, d) (punt 6°).

Artikel 4.

Artikel 79/2 wordt eveneens aangepast aan de uitbreiding van het toepassingsgebied naar de professionele opdrachtgever.

Daarnaast wordt de vermelding van een checkapplicatie geschrapt, aangezien uit de businessanalyse rond de ontwikkeling van dergelijke applicatie bleek dat er heel wat uitdagingen zijn om dit te kunnen aanbieden aan ondernemingen en hiermee effectief voor administratieve vereenvoudiging te kunnen zorgen. Op dit moment is het immers niet mogelijk om een groen licht te kunnen geven voor alle documenten, aangezien het niet mogelijk is om de authenticiteit van alle documenten te verifiëren omdat er geen link is met de authentieke bron. Dit betekent dat de onderneming in de praktijk dus

nog altijd documenten zal moeten opvragen bij zijn onderaannemer. In een verdere fase wordt samen met de sociale partners en sectoren bekeken hoe er wel voor administratieve vereenvoudiging kan worden gezorgd.

In het tweede lid worden de modaliteiten bepaald voor de melding aan de sociale inspectie, wanneer de noodzakelijke gegevens niet aanwezig zijn bij de (onder)aannemer). De Vlaamse Sociale Inspectie voorziet in een elektronisch meldloket waarin de onderneming op eenvoudige wijze zijn melding kan registreren. Om te vermijden dat meldingen via allerlei verschillende kanalen zouden binnenstromen bij verschillende inspectiediensten, wordt enkel toegestaan dat de meldingen via dit specifieke elektronische meldloket van de Vlaamse Sociale Inspectie gebeuren. Er wordt tevens een definitie opgenomen voor de 'Vlaamse Sociale Inspectie'.

Het oorspronkelijke vierde lid werd hernomen als derde lid, met uitbreiding naar de professionele opdrachtgever.

Artikel 5.

Dit artikel voorziet in de invoeging van een nieuw artikel 79/3, waarin wordt bepaald welke sectoren als risicosectoren worden beschouwd en bijgevolg onder het toepassingsgebied van de zorgvuldigheidsplicht vallen.

Er wordt voorgesteld om het toepassingsgebied in eerste instantie te beperken tot het toepassingsgebied van de Aangifte van werken, met uitzondering van de bewakingssector:

Punt 1° betreft de werken in onroerende staat, met uitzondering van bepaalde activiteiten uit de land-, tuin- en bosbouw, en de levering van stortklaar beton (art. 30bis van de wet van 27 juni 1969 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de werknemer)

Punt 2° betreft de activiteiten in de vleessector, in verband met vleesbereidingen of vleesproducten en het slachten of uitsnijden van hoefdieren, gevogelte en konijnen in inrichtingen onderworpen aan de erkenning (erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties) van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) (art. 30ter van de wet van 27 juni 1969 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de werknemer). De bewakings- en toezichtsector wordt expliciet uitgesloten.

Punt 3° betreft de schoonmaaksector.

Daarnaast worden ook koeriersdiensten, meer bepaald de diensten van pakketbezorgers in opdracht van postdiensten, meegenomen. Onder postdiensten wordt begrepen: de diensten die bestaan in het ophalen, het sorteren, het vervoeren en de distributie van postzendingen, met uitzondering van het verstrekken van postdiensten door de natuurlijke persoon of rechtspersoon van die de postzending afkomstig is. Met pakketbezorgers worden de natuurlijke personen bedoeld die belast zijn met de pakketbezorgingsdiensten voor rekening van een aanbieder van postdiensten, een rechtstreekse onderaannemer of een onderaannemer.

Het is bijgevolg niet de bedoeling om elke winkel die beroep doet op een postdienst voor het leveren van pakketten te viseren. Enkel de postdiensten, bv. PostNL of BPost, die beroep doen op pakketbezorgers in onderaanneming zullen de gegevens moeten laten aanbrengen door hun rechtstreekse onderaannemer, zijnde de pakketbezorger.

Het Departement WEWIS evalueert de lijst van sectoren en activiteiten elke twee jaar. Wanneer de evaluatie aanleiding geeft tot een wijziging van de risicosectoren worden de sociale partners geraadpleegd.

Artikel 6.

Dit artikel bepaalt de inwerkingtreding.

Artikel 2 tot en met 5, zijnde de bepalingen betreffende de zorgvuldigheidsplicht bij ketenaansprakelijkheid, treden in werking op 1 januari 2026. Na de inwerkingtreding wordt voorzien in een gedoogperiode van 6 maanden waarin geen sancties zullen worden opgelegd.

De overige bepalingen van dit besluit treden in werking de tiende dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 7.

De Vlaamse minister, bevoegd voor Werk, is belast met de uitvoering van dit besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er is een afgeleide budgettaire impact, zijnde de ICT-gerelateerde kosten voor het meldloket. De ontwikkeling hiervan gebeurt in de loop van 2025 met een inproductiestelling tegen eind 2025. Deze prestaties zijn geraamd op 150.000 euro (BTW leverancier inbegrepen).

In een volgende fase wordt voorzien om samen met de sectoren te bekijken of er voor verdere administratieve vereenvoudiging kan worden gezorgd. In de budgetten voor 2025 werd 500.000 euro voorzien om bij te dragen in de IT-kosten voor deze maatregel. Het relevante begrotingsartikel betreft TBO-1TAX2ZZ-WT (werking en toelagen), basisallocatie 1TA147 (IT-investeringen). Dit budget was aanvankelijk ingeschreven voor 2024 maar werd weer geschrapt. De nodige middelen voor deze verdere administratieve vereenvoudiging worden opnieuw ingeschreven voor 2026.

De uitgaven die in dit kader zullen moeten gebeuren zullen worden opgevangen binnen de grenzen van de beschikbare middelen van het departement. Dit dossier zal bijgevolg geen aanleiding geven tot een budgettaire meervraag.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 8 juli 2025.

B. ESR-TOETS

Een ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggend ontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, wat betreft de zorgvuldigheidsplicht bij ketenaansprakelijkheid, en tot wijziging van het besluit van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling, wat betreft de gedragscode uitzendactiviteiten;
- 2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR